

KATEDRA ETNOGRAFII  
UNIwersytetu IM. BOLESŁAWA BIERUTA W WROCŁAWIU

Katedra Etnografii Uniwersytetu Wrocławskiego prowadzi prace badawcze w zakresie trzech obszarów terytorialnych, tj. Śląska, Polski i Europy. Dotyczą one wybranych zagadnień kultury ludowej, jej tradycji, przeobrażeń i stanu współczesnego.

Z racji położenia geograficznego, od samego początku po II wojnie światowej na plan pierwszy wysunęła się problematyka dotycząca kultury ludowej na Śląsku: 1) stanu zachowania zjawisk kultury autochtonicznej, tj. zastanej na Dolnym Śląsku; 2) kultury grup osiedleńczych przybyłych z innych stron Polski, z terenów przekazanych Związkowi Radzieckiemu i reemigrantów oraz 3) integracji kulturowej. Prace w tym zakresie są nadal kontynuowane, przy czym ostatecznym ich efektem ma być studium monograficzne pt. „Kultura ludowa Dolnego Śląska” w opracowaniu dr Henryki Wesołowskiej. Jego zakończenie przewiduje się po 1985 r. Autorka ta zakończyła natomiast badania i złożyła do druku opracowanie na temat „Śląskie obrzędy rodzinne”. Złożone i przyjęte do druku zostało także opracowanie dotyczące tradycyjnej odzieży ludowej na Śląsku, doc. dr hab. Barbary Bazieli, będące wynikiem długoletnich badań terenowych i studyjnych. Na tej samej bazie źródłowej opracowywane jest przez dr H. Wesołowską zagadnienie kształtowania się nowego stylu życia społeczności wioskowej na Śląsku, na przykładzie wybranych miejscowości. Jego zakończenie przewiduje się po 1985 r. Z zakresu kultury społecznej na Śląsku, pod opieką doc. dr hab. Edwarda Pietraszka, przygotowana została przez adiunkta Katedry, dr Wandę Czapran, rozprawa doktorska na temat „Więzi rodzinne i krewniacze na współczesnej wsi dolnośląskiej”. W 1982 r., wychodząc naprzeciw społecznemu zamówieniu, Katedra (przy współudziale studentów i pracowników Muzeum Etnograficznego) rozpoczęła zespołowe badania terenowe w rejonie jeleniogórskim, które przewiduje się na parę lat, a przedmiotem ich jest uchwycenie tradycji ludowych współczesnych mieszkańców tego rejonu dla wykorzystania jako wartości w pracy kulturalno-oświatowej. Zgodnie z życzeniem zleceniodawcy, przedmiotem badań były najpierw zagadnienia dotyczące zwyczajów i obrzędów, stroju i tekstyliów oraz struktury społecznej. W następnych latach przewi-

duje się rozszerzenie problematyki i obszaru badawczego tak, by sukcesywnie można było zmierzać również do ujęcia monograficznego. Tematem długofalowych badań jest również zabytkowa architektura ludowa na Dolnym Śląsku. Ich faza obecna obejmuje zespół budownictwa typu łużyckiego (mgr Mieczysław Trojan). Badania te są częściowo realizowane przy współpracy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków we Wrocławiu.

Prace obejmujące obszar Polski dotyczą szeroko pojętej etnobotaniki, przy czym znaczenie roślin w tradycyjnych praktykach leczniczych było przedmiotem rozprawy habilitacyjnej dr. Adama Palucha. Tematem z zakresu kultury materialnej jest „Tradycyjne rybołówstwo śródlądowe”, kontynuowane przez dr. Zygmunta Kłodnickiego, a z kultury społecznej — „Kształtowanie się systemów wartości polskiej ludności wiejskiej i robotniczej od schyłku XIX w.” w opracowaniu doc. dr. hab. Edwarda Pietraszka. Ukończenie obydwu prac, opartych na materiałach terenowych i studyjnych, nastąpiło w połowie 1984 r.

Ostatnim obszarem jest teren Europy, a wybranymi dziedzinami badań podjętych przez doc. dr. hab. Barbarę Bazielić są: sztuka ludowa i problem jej narodowego i regionalnego zróżnicowania oraz ludowa odzież, jej historyczne i regionalne uwarunkowania. Bazują one na obcej literaturze przedmiotu i wynikach współcześnie przeprowadzonych badań naukowych ośrodków różnych krajów. Zakończenie podjętych tematów przewiduje się po 1985 r. Również w wyniku współpracy z różnymi ośrodkami naukowymi w Europie dr. Z. Kłodnicki i mgr Mieczysław Trojan uczestniczą w opracowywaniu materiału z zakresu kultury materialnej do europejskiego atlasu etnograficznego, co traktować należy jako działalność długofalową.

Opracowała: *Barbara Bazielić*

Do druku przygotowała: *Iwona Kabzińska-Stawarz*